

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛАНУВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Планування діяльності у початковій школі – це систематичний вплив суб'єкта управлінської діяльності на соціальний об'єкт для досягнення мети, забезпечення нормального функціонування та розвитку з урахуванням змін зовнішнього і внутрішнього середовища. Планування виховної діяльності у початкових класах можна представити як певну послідовність: загальна мета – стратегічні цілі – цілі – завдання – комплекс заходів – прогнозовані результати.

План – важлива передумова успіху у вихованні школярів у тому випадку, коли він є підсумком колективного спільної творчості, пошуку педагогів і учнів, коли в основі процесу планування лежить тісна взаємодія, зацікавлена співпраця вихователів і вихованців, старших і молодших. При педагогічно грамотній взаємодії створюються сприятливі умови для прояву та формування в учнів активної позиції в реалізації наміченого. Діти набувають аналітичні, конструктивні організаторські вміння і навички, вчать відповідальності та самостійності у прийнятті та виконанні планів.

Необхідність і важливість взаємодії педагогів і учнів у процесі планування зумовлені також тим, що знання та досвід дорослих доповнюються нестандартністю, оригінальністю рішень дітей. Залежно від умов взаємодія педагогічного та учнівського колективів в процесі планування виховної роботи може проходити на декількох рівнях: перший рівень – педагоги залучають учнів до планування; другий рівень – спільне планування педагогів і дітей; третій рівень – педагоги допомагають школярам у плануванні. На всіх рівнях взаємодія передбачає участь дітей (з різним ступенем активності) в аналізі виховної роботи, висунення завдань, доборі змісту та форм роботи, обговоренні планів [1].

Процес колективного планування виховної роботи в школі на навчальний рік можна представити наступними етапами:

1 етап – збір інформації та її обробка;

2 етап – визначення та формулювання виховних завдань. Він нерозривно пов'язаний з першим, так як в ході аналітичної роботи визначаються і остаточно формулюються завдання. У ряді шкіл на збір представників класних колективів організується колективна «мозкова атака» з аналізу роботи та формулюванні завдань шкільного колективу на наступний рік. Дуже важливо на даному етапі, щоб завдання виховної роботи, що стоять перед педагогами, трансформувалися в завдання всього учнівського колективу;

3 етап – колективний пошук корисних справ, правильних дій, які можуть забезпечити досягнення позитивних результатів, виконання наміченого. Пошук справ проводиться на різних рівнях і напрямках: загальношкільні справи; зміст і форми роботи клубів, штабів, гуртків; шкільні свята та об'єкти повсякденної турботи; справи на радість собі та іншим. Використовують такі прийоми

залучення всіх членів колективу до пошуку: «розвідка» корисних справ, конкурс на кращу пропозицію до плану, «скарбничка» пропозицій, аукціон ідей, знайомство з досвідом інших шкіл, огляд цікавих справ колективів, анкетування тощо. Учні, педагоги, батьки беруть участь у визначенні головних, ключових справ, в пошуку яких об'єднуються зусилля всіх. Ці справи виявляються під час колективного планування на зборі активу, де учні висувають не тільки свої пропозиції, але і виражають інтереси первинних колективів і об'єднань, будучи їх представниками. Обговорюються також перспективи на різних напрямках роботи школи, в клубах, штабах, гуртках. Перші три етапи колективного планування можуть бути організовані у формі Дня творчості і пошуку;

4 етап – відбір змісту і форм роботи, узагальнення пропозицій членів колективу та складання проекту плану виховної роботи. Доцільно оформити проект у вигляді план–сітки, щоб легше було уявити завантаженість плану, розподіл справ за часом. Така форма зручна і для ознайомлення з проектом інших членів колективу. Складають план педагоги під керівництвом заступника директора школи, залучаючи актив учнів, погоджуючи з ними організаційні питання [2];

5 етап – обговорення та затвердження плану виховної роботи з учнівським колективом на педраді;

6 етап – складання планів, які забезпечують виконання поставлених завдань в галузі виховання школярів та реалізації наміченої роботи з учнівським колективом. Це план методичної роботи з учителями, навчання учнівського активу, план контролю за виховною роботою, плани нарад, зборів, педрад і т. д. У створенні таких планів беруть участь всі члени педагогічного колективу, активу учнів;

7 етап – обговорення та затвердження плану роботи учнівського колективу на зборі (зборах) всіх дітей або конференції за участю представників первинних колективів;

8 етап – планування у первинних колективах з урахуванням загальношкільного плану.

Відзначимо, що виділення цих етапів вельми умовне. У реальній практиці деякі з них збігаються, є взаємопов'язаними і супроводжують один одного. Процес планування виховної роботи на навчальний рік відбувається в період з березня – квітня до кінця вересня. Планування виховної роботи в школі тісно взаємопов'язане з плануванням у класних колективах.

Література

1. Кондрашова Л.В. Методика організації виховної роботи в сучасній школі : навчальний посібник / Л.В.Кондрашова, О.О.Лаврентьева, Н.І.Зеленкова. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008 – 187 с.

2. Орієнтовні вимоги до плану виховної роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukped.com/statti/teorija-vihovannja/2953-orientovni-vymohy-do-planu-vykhovnoi-roboty.html>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>